

Στον απόηχο του Έτους Γκρέκο

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Η επιρροή που άσκησαν στο πνεύμα και την τέχνη του Θεοτοκόπουλου (1541-1614), το ταξίδι του από την Κρήτη έως την Ισπανία και η επαφή του με άλλους πολιτισμούς, είναι μεταξύ των θεμάτων που θα συζητηθούν την 1^η Απριλίου, στις 7 το απόγευμα, κατά την διάλεξη της Ομότιμης Καθηγήτριας Ιστορίας της Τέχνης και Διευθύντριας της Εθνικής Πινακοθήκης Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου, Μαρίνας Λαμπράκη Πλάκα, στο Megaron Plus. Η διάλεξη έχει τον τίτλο «Δομήνικος Θεοτοκόπουλος-El Greco: Ένας ζωγράφος-φιλόσοφος».

Ελ Γκρέκο, Η Σταύρωση, 1596-1600, Λάδι σε καμβά, 312 x 169 cm, Μουσείο Πράδο,

Αναφερόμενη στο θέμα η Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα επεσήμανε τα εξής: «Το 1611 ο Francisco Pacheco, ισπανός ζωγράφος και θεωρητικός, επισκέπτεται τον Γκρέκο στο εργαστήριό του και σημειώνει τις εντυπώσεις του. Το συμπέρασμά του είναι ότι ο Γκρέκο «υπήρξε μεγάλος φιλόσοφος, με εκλεπτυσμένο λόγο και είχε γράψει βιβλία για τη ζωγραφική, τη γλυπτική και την αρχιτεκτονική», τα οποία δυστυχώς έχουν χαθεί. Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης του Θεοτοκόπουλου, που περιελάμβανε έργα αρχαίων ελλήνων και λατίνων συγγραφέων, πραγματείες περί αρχιτεκτονικής και ζωγραφικής, ιταλικά και ισπανικά βιβλία, επιβεβαιώνει τη σπάνια για καλλιτέχνη παιδεία και το εύρος των ενδιαφερόντων του. Την πνευματική προσωπικότητά του, την πρωτοτυπία και την τόλμη των αισθητικών του απόψεων μάς αποκάλυψαν τα τελευταία χρόνια τα παρασελίδια σχόλιά του σε δυο από τα συγγράμματα της βιβλιοθήκης του: στους Βίους των καλλιτεχνών του Βαζάρι και στην πραγματεία Περί Αρχιτεκτονικής του Βιτρουβίου. Οι έρευνες ελλήνων και ισπανών ερευνητών, έφεραν στο φως νέα στοιχεία, που μας βοηθούν να κατανοήσουμε την προσωπικότητα του κρητικού ζωγράφου και κυρίως να διεισδύσουμε στο μυστικό εργαστήριο, από όπου αναδύθηκε το υπερβατικό και παράδοξο όραμα της τέχνης του.

Η περιπλάνηση του μεταβυζαντινού ζωγράφου Δομήνικου από τον γενέθλιο Χάνδακα στη Βενετία και τη Ρώμη και από εκεί στο μακρινό Τολέδο, δεν είναι μόνο μετακίνηση στον χώρο, αλλά κυρίως ταξίδι στον ιστορικό χρόνο, βίωση άλλων πολιτισμών. Τι σημάδια άφησαν στο πνεύμα και την τέχνη του; Στο έργο του θα αναζητήσουμε τις απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα».

Την Τρίτη, εξάλλου ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος, εγκαινίασε την έκθεση «Ένα Φανταστικό Ψηφιακό Μουσείο. Μνημειακά έργα του Γκρέκο στο Τολέδο και το Εσκοριάλ», που παρουσιάζει η Εθνική Πινακοθήκη στην Εθνική Γλυπτοθήκη.

Με τη βοήθεια της ψηφιακής τεχνολογίας, ο θεατής θα έχει τη δυνατότητα να δει - σε οθόνη διαστάσεων 4 x 6 μ- τα έργα στις φυσικές τους διαστάσεις. Επίσης, ο θεατής έχει την ίδια στιγμή πρόσβαση στο ιστορικό, εικαστικό, ιδεολογικό υπόβαθρο του κάθε έργου. Ανάλυση των έργων κάνει η Μαρίνα Λαμπράκη Πλάκα ενώ η μουσική είναι του Βαγγέλη Παπαθανασίου. Ουσιαστικά, η τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα πρόσβασης και ξενάγησης σε μνημειώδη έργα του Γκρέκο, που βρίσκονται σε διάφορα σημεία του κόσμου.

Κατερίνα Χουζούρη

